

Сливенъ и на тоя прѣзъ срѣднитѣ вѣкове. Прѣданието раз-
 правя, че въ цѣлия Балк. п-въ имало само три черкви на
 име Св. София — една въ Цариградъ, друга въ София и
 третя въ Сливенъ, и че тѣ били градени едноврѣменно. Още
 по-рано се загатна, че възможността, щото сливенската Св.
 София да е съградена отъ римо-византийцитѣ е по-голъма
 отъ тая да е дѣло на първитѣ български християни. Въ това
 може да ни убѣди и стария оригиналенъ стилъ на тая черква,
 считана за *народна светиня*. Тя е малка и издѣва византий-
 ска постройка съ малко примѣсъ отъ амбицията на по-новия
 майсторъ-архитектъ. Трѣбва да забѣлѣжимъ, че кждѣ 1830
 г., нѣкои отъ благочестивитѣ сливенци, за да поправятъ тая
 черква, взели та съборили кубето ѝ и нѣкои други части,
 които били на рухване отъ старостъ, и рѣшили да строятъ
 нова. Знае се, че върху кубето ѝ имало израстнало вишнено
 дърво. Когато го съборили и тръгнали за прося отъ прѣ-
 селенитѣ въ Влашко и Русия сливенци, послѣднитѣ ги из-
 хокали съ възмушение, че „зьяносили“ единъ толкова старъ
 и цѣненъ паметникъ за града. Но колкото и да е промѣненъ
 стария ѝ видъ, тя и до днесъ се отличава отъ останалитѣ
 черкви въ града. По планъ и по форма Св. София нѣма
 нищо общо съ Св. Никола и Св. Димитъръ. Черковниятъ кли-
 саръ разправялъ, че планътъ на черквата билъ донесенъ
 отъ Букурещъ, дѣто по онова врѣме е работилъ строителя
 ѝ, протомайсторъ *Петко Петровъ* отъ Брацигово. По мнѣ-
 нието на архитектъ Козаровъ, който специално се е зани-
 мавалъ съ стила на византийскитѣ и наши черкви, днешниятъ
 планъ на Св. София е почти *копиранъ отъ стария*. Това се
 вижда отъ факта, че старитѣ ѝ основи, въ по-голъмата си
 часть сж приспособени за новата постройка. Погледната отъ
 вжтрѣ тя прилича на митрополитската черква въ Търново
 Св. Петръ и Павелъ, а отъ вънъ — на боянската черква
 Св. Пантелеймонъ. Рѣдко сж у насъ черкви съ такива ху-
 бави размѣри въ отдѣлнитѣ части и съ такава солидность
 и монументалность въ градежа. Ако и нова, тя много се
 приближава къмъ старитѣ византийски черкви. Съ изключе-
 ние на построената ѝ напослѣдъкъ паянтова артика, тая
 черква е единъ завършенъ монументъ на стара архитектура.

Както се каза, днешната Св. София е на сжщото мѣ-
 сто, дѣто е била и старата. Олтарътъ и кубето на новата
 лежатъ върху основитѣ на старата. Подобно на боянската,
 сливенската черква Св. София е била построена на етажи.
 Първиятъ е лежалъ подъ земята, а третиятъ е достигалъ
 височината на сегашния черковенъ корнизъ.

Прѣпострояването на днешната черква се е почнало въ
 1834 г., по подражание на сливенци и клуцохорци, които
 както ще видимъ, наново издигнали свои махленски черкви.
 Работата се вършела на меджия, а останалото съ пари, съ-